

Fișe discipline
Teologie Romano-Catolică Pastorală
2017-2018

AN IV

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie dogmatică: Cristologia						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					20
Examinări					4
Alte activități.....					0

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Număr de credite	5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Filosofie, Introducere în Sfânta Scriptură, Istoria Bisericii, Patrologie, Teologie trinitară, Ecceziologie
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei dogmatice. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
-------------------------------	---

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului

Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea terminologiei utilizate în teologia dogmatică referitoare la identitatea și misiunea lui Isus Cristos; C2. Elaborarea și ținerea unui discurs pe tematica largă a conținutului teologic despre credința Bisericii în Isus Cristos; C3. Dobândirea unei viziuni clare despre credința Bisericii în Isus Cristos, ca fundament al întregii credințe creștine; C4. Prezentarea învățăturii despre Isus Cristos atât în cadrul catehezei bisericești, cât și în spațiul mai larg al misiunii Bisericii – <i>munus docendi</i> ; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntarea cu datele oferite în domeniu de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercițarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de credința creștină, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale credinței Bisericii în Isus Cristos; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care afectează negativ credința în Dumnezeu și angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în practica pastorală și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2. Obiective specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: – formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre credința Bisericii în Isus Cristos; – să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în credința oamenilor; – să fie atenți și prudenți în fața unor tendințe de relativizare a importanței credinței în Isus Cristos și să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în Cristologie	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
2.	Diagnoza cristologiei actuale	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, B. SESBOÛE, <i>Jésus-Christ dans la tradition de l'Eglise. Pour une actualisation de la christologie de Chalcédoine</i> , Jésus et Jésus-Christ 17, Desclée, Paris 2000 ² .
3.	Mărturiile mesianice veterotestamentare	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.

4.	Geneza credinței în Isus, Cristos și Domn	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, B. SESBOÛÉ, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
5.	Mișcarea cristologiei Noului Testament	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, B. SESBOÛÉ, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
6.	Înălțarea la Cer: Înălțarea lui Isus drept Kyrios	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, B. SESBOÛÉ, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
7.	Unitatea dintre Înviere și trimiterea Duhului	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, B. SESBOÛÉ, <i>Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale</i> , Cerf, Paris 1994.
8.	Clarificarea cristologiei Bisericii în disputa cu pozițiile eretice din secolul al II-lea	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
9.	Marele conflict cristologic: de la Arius la Calcedon	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
10.	Definiția de la Calcedon	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
11.	Ontologia întrupării și dimensiunea ei pascală	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
12.	Psihologia lui Cristos	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
13.	Știința lui Isus	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
14.	Valoarea salvifică a întrupării Fiului lui Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.

Bibliografie**Referințe principale:**

E, FERENT, *Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului*, Sapientia, Iași 2004;
L. SCHEFFCZYK – A. ZIEGENAUS, *Isus Cristos, plinătatea mântuirii*, Sapientia, Iași 2010.

Referințe suplimentare:

B. SESBOÛÉ, *Jésus-Christ dans la tradition de l'Église. Pour une actualisation de la christologie de Chalcedoine*, Desclée, Paris, 1982, 2000²; B. SESBOÛÉ, *Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale*, Cerf, Paris 1994; CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ARCB, București 1993; B. FORTE, *Gesù di Nazaret, storia di Dio, Dio della storia. Saggio di una cristologia come storia*, San Paolo, Cinisello Balsamo 1997⁸; COMMISSIONE TEOLOGICA INTERNAZIONALE, "Alcune questioni riguardanti la cristologia - 1979", in IDEM, *Documenti 1969-2004*, ESD, Bologna 2006; A. AMATO, *Gesù il Signore. Saggio di cristologia*, Corso di Teologia Sistemica, 4, EDB, Bologna 2003⁶; J. DUPUIS, *Introduzione alla cristologia*, Piemme, Casale Monferrato 2001⁴; W. KASPER, *Gesù il Cristo*, Queriniana, Brescia 2001⁹; J. RATZINGER, *Introduzione al cristianesimo*, Queriniana, Brescia 2003¹².

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Prezentarea metodei teologice dinainte și după Vatican II	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat</i>

			<i>pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
2.	Cristologiile actuale	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
3.	Titluri cristologice de noblete	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ziegenaus A., <i>Isus Cristos, plinătatea mântuirii</i> . Cristologie și soteriologie, Sapientia, Iași 2010.
4.	Propoziția nr. 1 din documentul Comisiei Teologice Internaționale: Conștiința pe care o avea Isus despre sine și misiunea sa	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Commissione Teologica Internazionale, “Alcune questioni riguardanti la cristologia - 1979”, in Idem, <i>Documenti 1969-2004</i> , ESD, Bologna 2006.
5.	Mesianismul regal și cel sacerdotal	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
6.	Mesianismul profetic și cel sapiențial	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
7.	Adevărul istoric al Evangheliilor	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
8.	Sistemul gnostic	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
9.	Cristologia Sf. Irineu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
10.	Cristologia lui Origene	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ziegenaus A., <i>Isus Cristos, plinătatea mântuirii</i> . Cristologie și soteriologie, Sapientia, Iași 2010.
11.	Niceea: Cuvântul este de o Ființă cu Tatăl	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
12.	Conciliul din Efes: Theotokos	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
13.	Controversa monoteliță	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.
14.	Cristologia Conciliului din Florența	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Ferent E., <i>Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului</i> , Sapientia, Iași 2004.

Bibliografie

J. WICKS, *Introduzione al metodo teologico*, Piemme, Casale Monferrato 2001³; C. SCHÖNBORN, *Dio inviò suo Figlio. Cristologia*, Jaca Book, Milano 2002; B. WELTE, ed., *La storia della cristologia primitiva. Gli inizi biblici e la formula di Nicea*, Paideia, Brescia 1986; B.J.F. LONERGAN, *Il metodo in teologia*, Queriniana, Brescia 1975; M. BORDONI, *Gesù di Nazaret. Presenza, memoria, attesa*, Queriniana, Brescia 2000⁴; B. SESBOÛÉ, *Jésus-Christ dans la tradition de l'Église. Pour une actualisation de la christologie de Chalcédoine*, Desclée, Paris, 1982, 2000²; B. SESBOÛÉ, *Pédagogie du Christ. Eléments de christologie fondamentale*, Cerf, Paris 1994; CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ARCB, București 1993;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi creștine bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2017

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Data avizării în departament: 25.09.2017

Director de departament: Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie dogmatică: Pneumatologia						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					10
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Filosofie, Introducere în Sfânta Scriptură, Istoria Bisericii, Patrologie, Teologie trinitară, Cristologie, Ecleeziologie
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei dogmatice. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea terminologiei utilizate în teologia dogmatică referitoare la Duhul Sfânt; C2. Elaborarea și ținerea unui discurs pe tematica largă a conținutului teologic despre credința Bisericii în Duhul Sfânt; C3. Dobândirea unei viziuni clare despre credința Bisericii în Duhul Sfânt; C4. Prezentarea învățăturii despre Duhul Sfânt atât în cadrul catehezei bisericești, cât și în spațiul mai larg al misiunii Bisericii; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniu de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercițarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Ilustrarea misterului persoanei Duhului Sfânt în cadrul Treimii economice; manifestarea lucrării sale de îndumnezeire a omului răscumpărat; asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale credinței Bisericii în Duhul Sfânt; deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; abordarea responsabilă a mutațiilor care afectează negativ credința în Dumnezeu și angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili: – să analizeze și să înțeleagă legăturile dintre modul în care este prezentat Duhul în Vechiul Testament și revelarea Persoanei sale în Noul Testament; – să formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre credința Bisericii în Duhul Sfânt; – să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în credința oamenilor; – să fie atenți și prudenți în fața unor tendințe de relativizare a importanței credinței în Duhul Sfânt; – să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere; – să se implice în relațiile ecumenice.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în Pneumatologie	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
2.	Duhul Sfânt în revelația Vechiului Testament (I)	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
3.	Duhul Sfânt în revelația Vechiului Testament (II)	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
4.	Duhul Sfânt în <i>Evangelhiile sinoptice</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

5.	Duhul Sfânt după evanghelistul Ioan	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
6.	Duhul Sfânt în lumina <i>Faptelor Apostolilor</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
7.	Duhul Sfânt în <i>scrisorile pauline</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
8.	Duhul Sfânt în viața Bisericii primare	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
9.	Duhul Sfânt la sfântul Irineu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
10.	Duhul Sfânt la Origene	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
11.	Duhul Sfânt la Ciril de Ierusalim și Atanasie de Alexandria	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
12.	Duhul Sfânt la Vasile cel Mare și Grigore de Nyssa	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
13.	Introducerea lui <i>Filioque</i> în Crez	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
14.	Magisteriul actual al Bisericii Catolice despre purcederea Duhului Sfânt	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

Bibliografie**Referințe principale:**

FERENȚ E., *Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul*, ARCB, București 1999

Referințe suplimentare:

E. FERENȚ, *Pneumatologia*, ARCB, București 1999; E. FERENȚ, *Duhul Sfânt, Marele Crainic al noii evanghelizări*, Iași 2006; F. LAMBIASI, *Lo Spirito Santo: mistero e presenza. Per una sintesi di pneumatologia*, EDB, Bologna 2005; Y. CONGAR, *Je crois en l'Esprit Saint*, I-III, Paris 1980; *Credo in Spiritum Sanctum. Atti del Congresso Teologico internazionale di Pneumatologia*, I-II, Citta del Vaticano 1983; IOAN PAUL AL II-LEA, Enciclica „Dominum et vivificantem”: *EnchVat* 10, 448 ș.u.; A. RUSSO, *Dio a colori. Pensare Dio nell'orizzonte del pluralismo*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Mi) 2002; A. COZZI, *Manuale di teologia trinitaria*, Queriniana, Brescia 2008.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Spiritul în literatura intertestamentară	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
2.	Perspectiva eclezială a pneumatologiei Ioanee	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

3.	Isus și Duhul Sfânt în momentele mai importante din viața sa publică	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
4.	Reflexie sistematică despre mărturiile biblice referitoare la Duhul Sfânt	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
5.	Criza ariană și părinții greci de la și după Niceea	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
6.	Dumnezeirea Duhului Sfânt – Conciliul din Constantinopol I	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
7.	Un Duh și două pneumatologii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
8.	Dezbateri cu privire la <i>Filioque</i> în al doilea Mileniu creștin	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
9.	Duhul Sfânt în învățătura Conciliului Vatican II	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
10.	Enciclica <i>Dominum et vivificantem</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
11.	Duhul Sfânt în Biserică <i>astăzi</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
12.	Duhul Sfânt și diferitele mișcări religioase din Biserică (I)	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
13.	Duhul Sfânt și diferitele mișcări religioase din Biserică (II)	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.
14.	Duhul Sfânt în viața Bisericii noastre locale	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, FERENȚ E., <i>Pneumatologia. Duhul Sfânt, Domnul și de viață Făcătorul</i> , ARCB, București 1999.

Bibliografie

E. FERENȚ, *Pneumatologia*, ARCB, București 1999; E. FERENȚ, *Duhul Sfânt, Marele Crainic al noii evanghelizări*, Iași 2006; F. LAMBIASI, *Lo Spirito Santo: mistero e presenza. Per una sintesi di pneumatologia*, EDB, Bologna 2005; Y. CONGAR, *Je crois en l'Esprit Saint*, I-III, Paris 1980; *Credo in Spiritum Sanctum. Atti del Congresso Teologico internazionale di Pneumatologia*, I-II, Citta del Vaticano 1983; IOAN PAUL AL II-LEA, Enciclica „Dominum et vivificantem”: *EnchVat* 10, 448 ș.u.; A. RUSSO, *Dio a colori. Pensare Dio nell'orizzonte del pluralismo*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Mi) 2002; A. COZZI, *Manuale di teologia trinitaria*, Queriniana, Brescia 2008.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi creștine bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2017

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Data avizării în departament: 25.09.2017

Director departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologia pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Științe biblice: Scrierile Sfântului Paul						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de exegeză a textelor Noului Testament
4.2 De competențe	Abilitatea de aplicare a unei metode exegetice în analiza textelor biblice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei biblice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat; C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și interpreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate; C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională; C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite. C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu. C6. Însușirea și exersarea unei metode corecte de interpretare a textelor biblice.
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele biblice în activitățile pastorale, mai ales în cateheză, predică și discuțiile cu alte persoane. CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice. CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica știința biblică într-un dialog constructiv și inovativ al Bisericii cu lumea actuală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	1) însușirea noțiunilor și competențelor de bază pentru a putea avea acces la cunoașterea și studiul literaturii și teologiei pauline; 2) dobândirea unor cunoștințe de bază referitoare la temele ce permit abordarea mai științifică a universului literaturii și teologiei apostolului Paul.
7.2 Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice conceptele teologice de bază cu care se exprimă sf. Paul. ▪ Descrie contextul istoric și social în care au apărut scrierile pauline. ▪ Analizeze exegetic unele texte reprezentative din scrisoarea către Romani.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Personalitatea complexă a lui Paul	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
2.	Paul și misiunea de apostol	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,
3.	Grupul de scrisori pauline	prelegerea, problematizare	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,

4.	Teologia lui Paul	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
5.	Scrisoarea către Romani: aspecte generale	prelegerea, demonstrație	4 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
6.	Structura scrisorii către Romani	prelegerea,, demonstrație	2 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>
7.	Rom 1-4: generalități	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
8.	Rom 1: exegeza	prelegerea, problematizare,	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> , suport curs
9.	Rom 2: exegeza	prelegerea, problematizare	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
10.	Rom 3: exegeza	prelegerea, problematizare	2 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
11.	Teza îndreptăririi prin credință	prelegerea, problematizare	2 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>

Bibliografie**Referințe principale:**

J.-N. ALETTI, *La lettera ai Romani e la giustizia di Dio*, Roma 1997;
F. BEA, *Saule, Saule... Un martor al lui Cristos*, București 1994;
BROWN – J.A. FITZMYER – R.E. MURPHY, *Evangheliile sinoptice (Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură)*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2005;
J.D.G. DUNN, *Romans 1-8*, Dallas 1988; IDEM, *Romans 9-16*, Dallas 1988;
L.E. KECK, *Paolo e le sue lettere*, Brescia 1987;
E. LOHSE, *L'ambiente del Nuovo Testamento*, Brescia 1993;
S.B. MARROW, *Paul. His Letters and His Theology*, New York 1986;
A. PITTA, *Lettera ai Romani*, Milano 2001.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Paul și formarea sa	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
2.	Cronologia paulină	problematizare, dezbatere,	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,
3.	Epistolarul paulin	prelegerea, dezbatere,	2 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
4.	Comunitatea din Roma	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; S.B. MARROW, <i>Paul. His Letters and His Theology</i> ,
5.	Circumstanțele elaborării scrisorii către Romani	prelegerea, problematizare, dezbatere,	2 ore; L.E. KECK, <i>Paolo e le sue lettere</i> ,
6.	Rom 1: exegeza	prelegerea, problematizare, dezbatere,	4 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,

7.	Rom 2: exegeză	prelegerea, problematizare, dezbateri,	4 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
8.	Rom 3: exegeză	prelegerea, problematizare, dezbateri,	4 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>
9.	Rom 4: exegeză	prelegerea, problematizare, dezbateri,	4 ore; A. PITTA, <i>Lettera ai Romani</i> ,
10.	Idei teologice în Romani	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; J.-N. ALETTI, <i>La lettera ai Romani</i>

Bibliografie

J.-N. ALETTI, *La lettera ai Romani e la giustizia di Dio*, Roma 1997;
F. BEA, *Saule, Saule... Un martor al lui Cristos*, București 1994;
BROWN – J.A. FITZMYER – R.E. MURPHY, *Evangheliile sinoptice (Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură)*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2005;
J.D.G. DUNN, *Romans 1-8*, Dallas 1988; IDEM, *Romans 9-16*, Dallas 1988;
L.E. KECK, *Paolo e le sue lettere*, Brescia 1987;
E. LOHSE, *L'ambiente del Nuovo Testamento*, Brescia 1993;
S.B. MARROW, *Paul. His Letters and His Theology*, New York 1986;
A. PITTA, *Lettera ai Romani*, Milano 2001.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul Bibliei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță : participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 505 din cerințele cursului.			

Data completării

23.09.2017

Data avizării în departament

25.09.2017

Titular de curs

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Titular de seminar

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Director de departament

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie Morală: Doctrina socială a Bisericii						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regim disciplină	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de <i>Teologie Morală fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Aplicarea conceptelor de teologie morală fundamentală la domeniile specifice de morală specială; Capacitatea de identificare a conceptelor de doctrină socială ca parte integrantă a vieții Bisericii, angajată în edificarea unei <i>Civilizații a iubirii</i> ; Posibilitatea de diferențiere între situațiile și realitatea vieții sociale tradiționale și cele actuale, urmărind termenii: pomană-dreptate=iubire-caritas.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs / seminar.
-------------------------------	---

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului

Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a iubirii față de aproapele; C2. Distincțiile clare între componentele tradiției și obiceiurilor de altădată ale iubirii de aproapele în forma de <i>pomană</i> și imperativul actual al iubirii în forma de <i>caritas</i> organizată; C3. O viziune clară în privința identității și misiunii Bisericii în mijlocul societății de astăzi în promovarea unei culturi a <i>milostivirii</i> ; C4. Criteriile și aplicarea acestora în observarea atentă a mutațiilor din cadrul vieții sociale, numirea atentă a efectelor/situațiilor noi precum și a cauzelor acestora; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea unei mărturii a Bisericii în societatea de astăzi, în care să se afle în centru o <i>civilizație</i> a iubirii, bazată pe <i>milostivire</i> așezând în centru demnitatea persoanei umane, valoarea vieții personale și comunitare.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală cât și în cea comunitară, urmărind mai ales elementele de <i>asistență socială</i> ; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniu de alte discipline, teologice sau socio-umane, etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, în spiritul iubirii, venite din partea altor organisme formative, asta într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercițarea spiritului critic și constructiv (într-o viziune profetică – <i>munus Ecclesiae docendi</i>) în fața fenomenelor semnificative din cadrul vieții sociale din domeniile: politică, economie, cultură.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive chemarea creștinului și a Bisericii la iubire; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ viața socială și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile unei civilizații a iubirii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre iubirea creștină, în perspectiva <i>Caritas</i> (virtute și practică instituționalizată, organizată comunitar), subliniind prezența și rolul creștinilor în și pentru societate. Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în domeniul social: politic, economic și cultural, având în vedere <i>fenomenele sărăciei</i> ; Să fie rezervați în fața unor tendințe politice contrare demnității omului ca individ, dar și ca membru în societate și să promoveze bazele binelui comun spre împlinirea persoanei și promovarea vieții.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere generală în <i>Doctrina socială a Bisericii – iubirea față de aproapele</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași

			2006; <i>idem</i> , Scrisoarea postsinodală <i>Sacramentum caritatis</i> , Iași 2009;
2.	Pledoarie pentru o cultură a milostivirii	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, Paul M., Zulehner /Josef, Brandner <i>Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)</i> . Eine Pastoral des Erbarmens, Ostfildern 2006.
3.	Dimensiunea teologică a iubirii – perspective biblice: <i>Luca 15</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, Paul M., Zulehner /Josef, Brandner <i>Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)</i> . Eine Pastoral des Erbarmens, Ostfildern 2006.
4.	Dimensiunea antropologică a iubirii – perspective biblice: <i>Luca 10,9-27</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, Paul M., Zulehner /Josef, Brandner <i>Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)</i> . Eine Pastoral., <i>Gândirea socială a Bisericii</i> .
5.	O conștiință socială / raportul dintre drepturi și obligații	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, CDSB; B. Sorge, <i>Introducere în doctrina socială a Bisericii</i> ; Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006;
6.	Raportul din iubire și dreptate	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, CDSB; Päpstlicher Rat „Cor unum”, <i>Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe</i> , Vatican/Rom 2006.
7.	Iubirea-Caritas: trecerea de la <i>pomana</i> (tradițională) la <i>dreptate</i> (actuală)	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, A. PERCĂ, <i>Morala vieții sociale. II. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social</i> , ITRC, Iași 1988;
8.	Locuri și forme pentru o <i>școală a iubirii</i> – de la familia de altădată la societatea de astăzi	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, CDSB; <i>Dottrina Sociale della Chiesa nella formazione sacerdotale</i> , Roma 1988; D. Barbu, ed., <i>Firea românilor</i> , Nemira, București 2000;
9.	<i>Caritas</i> la nivel de <i>virtute</i> și de <i>instituție</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Chemați la caritate</i> , Bonn 2009; / trad.rom.
10.	<i>Caritas – intima Ecclesiae natura</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; <i>idem.</i> , Motu proprio <i>Intima Ecclesiae natura</i> , Iași 2012;
11.	Creștinii și chemarea la <i>caritate</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, CDSB; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.; <i>idem.</i> , <i>Chemați la caritate</i> , Bonn 2009; / trad.rom.

Bibliografie**Izvoare primare:**

Sfânta Scriptură, Sapienția, Iași 2013;

- Conciliul Vatican II, *Constituții, decrete, declarații*, ARCB, București 2000;
- Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București;
- Enciclice sociale – editate de Vatican sau alte organisme autorizate;
- Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Compendiu de doctrină socială a Bisericii* (Vatican 2004), Sapientia, Iași 2007 (CDSB);
- Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Dizionario di dottrina sociale della Chiesa*, LAS / Roma 2006 (DdDSdC);
- Ioan Paul II, *Enciclice*, București 2008;
- Benedict XVI; Scrisoarea enciclică *Deus caritas est*, Iași 2006;
- // --, Scrisoarea enciclică *Caritas in veritate*, Iași 2009;
- // --, Scrisoarea postsinodală *Sacramentum caritatis*, Iași 2009;
- // --, Motu proprio *Intima Ecclesiae natura*, Iași 2012;
- Deutsche Bischofskonferenz, *Caritas ca împlinire de viață a Bisericii*, Bonn 1999 / trad. Rom.;
- Deutsche Bischofskonferenz, *Chemați la caritate*, Bonn 2009; / trad.rom.
- Izvoare secundare:**
- AA.VV., *Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI*, Milano 2006;
- SALVATORE, FERDINANDI, *Radicati e fondati nella carità. Itinerario di formazione alla carità per sacerdoti, seminaristi e diaconi nella Chiesa italiana*, Bologna 2006.
- A. RAUSCHER, *Handbuch der Katholischen Soziallehre*, Duncker & Humblot, Berlin 2008;
- B. SORGE, *Introduce în doctrina socială a Bisericii*, Sapientia, Iași 2010;
- A. ANZENBACHER, *Christliche Sozialethik. Einführungen und Prinzipien*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1998;
- D. BARBU, ed., *Firea românilor*, Nemira, București 2000;
- CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *Orientamenti per lo studio e l'insegnamento della Dottrina Sociale della Chiesa nella formazione sacerdotale*, Roma 1988;
- F. FURGER, *Christliche Sozialethik. Grundlagen und Zielsetzung*, Stuttgart – Berlin – Köln 1991;
- J. HÖFFNER, *La dottrina sociale cristiana*, Paoline, Milano 1986;
- I.I. ICĂ-G. MARANI, ed., *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente, documente, analize, perspective*, Deisis, Sibiu 2002;
- I. MĂRTINĂ, *Doctrina socială catolică*, București 1997;
- A. PERCĂ, *Morala vieții sociale. II. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 1988;
- C. SQUARISE, *Cittadini del mondo. Lineamenti di morale sociale*, Messaggero, Padova 1992;
- B. SUTOR, *Politische Ethik. Gesamtdarstellung auf der Basis der Christlichen Gesellschaftslehre*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1992.
- PAUL M., ZULEHNER / JOSEF, BRANDNER, *Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20). Eine Pastoral des Erbarmens*, Ostfildern 2006.
- Päpstlicher Rat „Cor unum”, *Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe*, Vatican/Rom 2006.
- O. FUCHS, *Heilen und befreien. Der Dienst am Nächsten als Ernstfall von Kirche und Pastoral*, Düsseldorf 1990; J. GRÜNDEL, ed., *Leben aus christlicher Verantwortung. Ein Grundkurs der Moral*, II-III, Düsseldorf 1992;
- A. PERCĂ, *Morala vieții sociale. I. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 2000.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere: <i>Caritas</i> în magisteriul promovat de Pp. Benedict XVI	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
2.	DCE_Eros_Agape – diferență și unitate (3-8)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
3.	DCE – Noutatea credinței biblice (9-11)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
4.	DCE – Isus Cristos, iubirea întrupată a lui Dumnezeu (12-15)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
5.	DCE - Iubirea lui Dumnezeu și iubirea aproapelui (16-18)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
6.	DCE – Caritatea ca datorie a Bisericii (20-25)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
7.	DCE – Dreptate și caritate (26-29)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
8.	DCE – Responsabilii acțiunilor caritative ale Bisericii (32-39)	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;
9.	Bibliodrama I – Lc 15,11-32	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, AA.VV., <i>Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI</i> , Milano 2006;
10.	Bibliodrama II – Lc 10,9-37	Prezentare text, analiza tematică, problematizare,	2 ore, AA.VV., <i>Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI</i> , Milano 2006;

11.	Mari opere caritative – internaționale și locale	Prezentare text, problematizare	4 ore, Păpstliccher Rat „Cor unum”, <i>Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe</i> , Vatican/Rom 2006.
11.	Concluzii	Analiza tematică, Contextualizare, aplicare	2 ore, Benedict XVI; Scrisoarea enciclică <i>Deus caritas est</i> , Iași 2006; Deutsche Bischofskonferenz, <i>Caritas ca împlinire de viață a Bisericii</i> , Bonn 1999 / trad. Rom.;

Bibliografie**Izvoare primare:**

Sfânta Scriptură, Sapientia, Iași 2013;

Conciliul Vatican II, *Constituții, decrete, declarații*, ARCB, București 2000;

Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București 1993;

Enciclice sociale – editate de Vatican sau alte organisme autorizate;

Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Compendiu de doctrină socială a Bisericii* (Vatican 2004), Sapientia, Iași 2007 (CDSB);

Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Dizionario di dottrina sociale della Chiesa*, LAS / Roma 2006 (DdDSdC);

Ioan Paul II, *Enciclice*, București 2008;

Benedict XVI; Scrisoarea enciclică *Deus caritas est*, Iași 2006;

-- // --, Scrisoarea enciclică *Caritas in veritate*, Iași 2009;

-- // --, Scrisoarea postsinodală *Sacramentum caritatis*, Iași 2009;

-- // --, Motu proprio *Intima Ecclesiae natura*, Iași 2012;

Deutsche Bischofskonferenz, *Caritas ca împlinire de viață a Bisericii*, Bonn 1999 / trad. rom.;

Deutsche Bischofskonferenz, *Chemați la caritate*, Bonn 2009 / trad. rom.

Izvoare secundare:

AA.VV., *Dio è amore. Commento e guida alla olettura dell'Enciclica Deus caritas est di Benedetto XVI*, Milano 2006;

A. Rauscher, *Handbuch der Katholischen Soziallehre*, Duncker & Humblot, Berlin 2008;

B. Sorge, *Introducere în doctrina socială a Bisericii*, Sapientia, Iași 2010;

A. ANZENBACHER, *Christliche Sozialethik. Einführungen und Prinzipien*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1998;

D. BARBU, ed., *Firea românilor*, Nemira, București 2000;

CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *Orientamenti per lo studio e l'insegnamento della Dottrina Sociale della Chiesa nella formazione sacerdotale*, Roma 1988;

F. FURGER, *Christliche Sozialethik. Grundlagen und Zielsetzung*, Stuttgart – Berlin – Köln 1991;

J. HÖFFNER, *La dottrina sociale cristiana*, Paoline, Milano 1986;

I.I. ICĂ-G. MARANI, ed., *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente, documente, analize, perspective*, Deisis, Sibiu 2002;

I. MĂRTINCĂ, *Doctrina socială catolică*, București 1997;

A. PERCĂ, *Morala vieții sociale. II. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 1988;

C. SQUARISE, *Cittadini del mondo. Lineamenti di morale sociale*, Messaggero, Padova 1992;

- B. SUTOR, *Politische Ethik. Gesamtdarstellung auf der Basis der Christlichen Gesellschaftslehre*, Paderborn – München – Wien – Zürich 1992.
- Paul M., Zulehner /Josef, Brandner *Gott ist größer als unser Herz (1Joh 3,20)*. Eine Pastoral des Erbarmens, Ostfildern 2006.
- Päpstlicher Rat „Cor unum”, *Deus caritas est. Dokumentation des internationalen Kongresses über die christliche Liebe*, Vatican/Rom 2006.
- O. FUCHS, *Heilen und befreien. Der Dienst am Nächsten als Ernstfall von Kirche und Pastoral*, Düsseldorf 1990; J. GRÜNDEL, ed., *Leben aus christlicher Verantwortung. Ein Grundkurs der Moral*, II-III, Düsseldorf 1992; A. PERCĂ, *Morala vieții sociale. I. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 2000.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările Bisericii locale și cu situațiile sociale specifice vieții actuale

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei pastorații adecvate în contextul datelor specifice Bisericii locale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Pe parcurs	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
23.09.2017	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș
Data avizării în departament 25.09.2017	Director de departament Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu	

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Dreptul canonic: Poporul lui Dumnezeu						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități					20
3.7 Total ore studiu individual					122
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în dreptul canonic
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor dreptului canonic. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a dreptului canonic; C2. Dobândirea unor concepte clare despre membrii poporului lui Dumnezeu; C3. O viziune clară despre fiecare categorie din poporul lui Dumnezeu; C4. Capacități necesare în prezentarea identității membrilor poporului lui Dumnezeu; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii membrilor Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniu de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, asta într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercițarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a normelor canonice cu privire membri poporului lui Dumnezeu; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care afectează negativ percepția normativei Bisericii pentru fiecare categorie de credincioși creștini și angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii; Exercițarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic despre fiecare categorie de credincioși din cadrul poporului lui Dumnezeu; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în practica dreptului canonic; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a categoriilor de credincioși prezenți în cadrul poporului lui Dumnezeu și să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	De la „societatea perfectă” la „poporul lui Dumnezeu”	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
2.	Principiile constituționale de egalitate și diversitate	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
3.	Apartenența la poporul lui Dumnezeu: Biserica lui Cristos și Biserica catolică	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
4.	Statutul juridic al credinciosului creștin I	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.

5.	Statutul juridic al credinciosului creștin II	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
6.	Codificarea unei diversități problematice: laicul	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
7.	Formarea slujitorilor sacri: dinamici structurale	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
8.	Formarea slujitorilor sacri: exigențe instituționale și drumuri personale	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
9.	Slujitorii sacri și relația de slujire a poporului lui Dumnezeu	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
10.	Statutul juridic al slujitorilor sacri I	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
11.	Statutul juridic al slujitorilor sacri II	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
12.	O modalitate comună de a acționa: dreptul de asociere I	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
13.	O modalitate comună de a acționa: dreptul de asociere II	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
14.	Prelaturile personale	Prelegere și dezbateri	2 ore, G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007.
Bibliografie Referințe principale: G. Incitti, <i>Il popolo di Dio</i> , Roma 2007. Referințe suplimentare: Chiappeta L., <i>Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale</i> , Napoli 1988; <i>Codul de drept canonic</i> , Sapienia, Iași 2004; <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995; G. Ghirlanda, <i>Il diritto nella Chiesa mistero di comunione</i> , Roma 1990; Paraliu R., <i>Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales</i> , Bourges 1985; I. Tamaș, <i>Compendiu de drept canonic</i> , Sapienia, Iași 2013.			
8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Viața consacrată: elemente constitutive esențiale	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
2.	Sfaturile evanghelice	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.

3.	Carisma sau patrimoniul IVC	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
4.	Autonomia de viață a IVC și relația lor cu autoritatea ecleziastică	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
5.	Dreptul propriu al IVC	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
6.	Puterea proprie a superiorilor și a capitlurilor în IVC	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
7.	Noțiunea teologico-canonică de viață consacrată călugărească	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
8.	Conducerea institutelor călugărești	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
9.	Admiterea candidaților și formarea membrilor	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
10.	Obligațiile și drepturile institutelor și ale membrilor lor	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
11.	Apostolatul institutelor călugărești	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
12.	Separarea membrilor de institut	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
13.	Institutele seculare	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.
14.	Societățile de viață apostolică	Prelegere și problematizări	2 ore, M. Pătrașcu, <i>Curs de drept canonic</i> , Iași 2007.

Bibliografie

Chiappeta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonic*, Sapientia, Iași 2004; *Il diritto nel mistero della Chiesa*, II, Roma 1995; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di comunione*, Roma 1990; Paraliu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985; I. Tamaș, *Compendiu de drept canonic*, Sapientia, Iași 2013.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea normativei Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
23.09.2017	Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone	Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone
Data avizării în departament: 25.09.2017		Director de departament: Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în teologia pastorală						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. pr. Iacobiț Daniel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. pr. Iacobiț Daniel						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Culegere de documente, informații, analiză a situațiilor pastorale din Biserica Universală. C2. Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor de pastorație în Biserica locală. C3. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea riscurilor pastorale de la nivel individual și comunitar. C4. Elaborarea de principii și planuri pastorale la nivel individual și comunitar.
Competențe transversale	CT1. Culegere de documente, informații, analiză a situațiilor pastorale din Biserica Universală. CT2. Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor de pastorație în Biserica locală. CT3. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea riscurilor pastorale de la nivel individual și comunitar. CT4. Elaborarea de principii și planuri pastorale la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul	identificarea și înțelegerea situațiilor pastorale din Biserica Universală. utilizarea conceptelor, teoriilor și a metodelor de pastorație în Biserica locală. dezvoltarea capacității de evaluare critică a activității lucrătorilor pastorali. inițierea studenților în activitatea practică a instituțiilor de activitate pastorală.
7.2. Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Explice problemele pastorale la nivel individual, familial, de grup, comunitar și social. Descrie mecanismele de intervenție la nivel individual și comunitar. Utilizeze metodele și tehnicile specifice practicii pastorale a Bisericii Universale și locale.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	1. Termenul pastoral la modă 2. Legătura teologiei pastorale cu celelalte discipline teologice	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapienia, Iași 2007.
2.	1. Unele observații despre teologia pastorală 2. Importanța teologiei și activității pastorale	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapienia, Iași 2007.
3.	1. Considerații asupra termenului păstor	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapienia, Iași 2007.
4.	1. Considerații asupra termenului slujire 2. Considerații asupra termenului edificare	Prelegere, problematizare, dezbateri,	4 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapienia, Iași 2007.
5.	Sinteză biblică asupra pastorației lui Isus: 1. Unele trăsături pastorale ale lui Isus 2. Stilul pedagogic al lui Isus 3. Invitație la urmarea și la misiunea lui Isus	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapienia, Iași 2007.
6.	Pastorația comunităților apostolice: 1. Formarea primelor comunități creștine 2. Biserica de la Ierusalim 3. Sfântul Paul și primele comunități creștine	Prelegere, problematizare, dezbateri,	4 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapienia, Iași 2007.

	4. Caracteristicile comunităților apostolice sunt mereu valabile		
7.	Istoria pastorației Bisericii: 1. Perioada preconstantiniană 2. Perioada constantiniană și postconstantiniană	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007.
8.	Istoria pastorației Bisericii: 1. Perioada Evului Mediu 2. De la secolul al XIV-lea la secolul al XVI-lea	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007.
9.	Istoria pastorației Bisericii: 1. Perioada tridentină și posttridentină 2. Secolele al XIX-lea – al XX-lea	Prelegere, problematizare, dezbateri,	4 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007.
10.	Unele aspecte istorico pastorale din Moldova	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007.
11.	Sinodul Diecezei de Iași	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore, <i>Cartea sinodală</i> .

Bibliografie

BIFET J.E., *Pastorale per una Chiesa missionaria*, Roma, 1991.
———, *Teologia della evangelizzazione. Spiritualità missionaria*, Roma, 1992.
BIȘOC A., *Parohia. Comunitate de credință, speranță și iubire creștină*, Iași, 2002.
———, *Predicarea cuvântului lui Dumnezeu. Teologie, misiune, formare*, Iași, 2014.
———, *Preotul. Identitate, misiune și formare permanentă*, Iași, 2007.
———, *Sacramentele. Semnele credinței și ale harului*, Iași, 2009.
BORSATO B., *Le sfide alla pastorale d'oggi. Vivere la fede e la Chiesa in modo adulto*, Bologna, 1994.
BRÎNZEU N., *Păstorul și turma (Hodegetica)*, Lugoj, 1930.
BOURGEOIS D., *La pastorale della Chiesa*, Como, 2001.
CARDAROPOLI G., *La pastorale come mediazione salvifica*, Assisi, 1982.
La carità. Teologia e pastorale alla luce di Dio-Agape, Bologna, 1988.
CHIAPPETTA L., *Il manuale del parroco*, Roma, 1997.
COZZARIN L., *Pietre vive per l'edificio spirituale. Manuale di teologia pastorale*, Roma, 1998.
Creatività dello Spirito e programmazione pastorale, Roma, 1998.
DUPU C., *Introducere în teologia pastorală*, București, 1993.
FALLICO A., *Pedagogia pastorale. Questa sconosciuta*, Catania, 2000.
FLORISTAN C. – USEROS M., *Teologia dell'azione pastorale*, Roma, 1970.
FRANCESCHI F., *Chiesa di adulti. Finalità, contenuti, metodo di un programma pastorale*, Roma, 1985.
GIGLIOLI A., *Pastorale per l'uomo d'oggi. Un vescovo e una Chiesa per una cristianizzazione moderna*, Torino, 1987.
Giro di boa per la pastorale, Colle don Bosco (Asti), 1976.
GROLLA V., *L'agire della Chiesa, lineamenti di teologia dell'azione pastorale*, Padova, 1995.
Iniziazione alla pratica della teologia, V, Brescia, 1987.
LANZA S., *Introduzione alla teologia pastorale. Teologia dell'azione ecclesiale*, Brescia, 1989.
———, *La nube e il fuoco, Un percorso di teologia pastorale*, Roma, 1995.
MATINO G., *Le strutture pastorali*, Roma, 1996.
MEO E., *Verso una pastorale missionaria*, Bologna, 1989.
MIDALI M., *Teologia pratica*, 2 vol., Roma, 2000.
Missiologia oggi, Roma, 1985.
MÜLLER J., *Pastoraltheologie. Ein Handbuch für Studium und Seelsorge*, Styria, Wien, 1993.

MÜLLER K., Teologia della missione, Bologna, 1991.
Nuove strategie pastorali, Milano, 1989.
PACOMIO L., Teologia pastorale e azione pastorale, Casale Monferrato, 1992.
Per una pastorale che si rinnova, Torino, 1981.
PIGNATIELLO L.M., Comunicare la fede. Saggi di teologia pastorale, Milano, 1996.
PINTOR S., L'uomo via della Chiesa. Elementi di teologia pastorale, Bologna, 1992.
POUPARD P., La Chiesa davanti alla sfida dell'ateismo contemporaneo, Casale Monferrato, 1984.
Progetto pastorale e cura della fede, Milano, 1996.
PUCCINELLI M., Appunti di pastorale, Roma, 1979.
RAHNER K., Fondamenti della teologia pastorale, Brescia, 1970.
DALLA ROSA S., Il servizio della Chiesa. Breve corso di teologia pastorale fondamentale, Torino, 1989.
SEUMOIS A., Teologia missionaria, Bologna, 1993.
SEVESO B., Edificare la Chiesa, La teologia pastorale e i suoi problemi, Torino, 1982.
SPIAZZI R., Il ministero pastorale oggi. Manuale teologico-pratico per le scuole di formazione ecclesiastica, Rovigo, 1979.
SZENTMARTONI M., Introduzione alla teologia pastorale, Casale Monferrato, 1992
Tempi nuovi per la pastorale, Roma, 1996.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Istoria teologiei pastorale	prelegerea, problematizare, dezbateri	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007.
2.	Mișcarea care a pregătit coticura conciliară	prelegerea, problematizare, dezbateri	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
3.	Viziunea pastorală a Conciliului al II-lea din Vatican:	prelegerea, problematizare, dezbateri	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
4.	Dreptul-datoria tuturor de a se implica în acțiunile pastorale	prelegerea, problematizare, dezbateri	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
5.	Învățătura conciliară despre teologia pastorală	problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
6.	Caracteristici pastorale deosebite	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
7.	Doctrina pastorală postconciliară:	problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
8.	Curenți pastorale postconciliare	prelegerea, problematizare	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2007
9.	Unele manuale de teologie pastorală	prelegerea, problematizare	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași 2
10.	Locurile teologice	prelegerea, problematizare	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași
11.	Misterul lui Dumnezeu și al omului	prelegerea, problematizare	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași

12.	1. Concretizarea istorică a harului mântuirii 2. Harul și misiunea Bisericii	problematizare, dezbateri,	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași
13.	Mântuirea creștină și drepturile omului	problematizare, dezbateri	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași
14.	Pastorație pentru dezvoltarea globală a omului	dezbateri	2 ore, A. BIȘOC, <i>Introducere în teologia pastorală</i> , Sapientia, Iași

Bibliografie

BIFET J.E., *Pastorale per una Chiesa missionaria*, Roma, 1991.
———, *Teologia della evangelizzazione. Spiritualità missionaria*, Roma, 1992.
BIȘOC A., *Parohia. Comunitate de credință, speranță și iubire creștină*, Iași, 2002.
———, *Predicarea cuvântului lui Dumnezeu. Teologie, misiune, formare*, Iași, 2014.
———, *Preotul. Identitate, misiune și formare permanentă*, Iași, 2007.
———, *Sacramentele. Semnele credinței și ale harului*, Iași, 2009.
BORSATO B., *Le sfide alla pastorale d'oggi. Vivere la fede e la Chiesa in modo adulto*, Bologna, 1994.
BOURGEOIS D., *La pastorale della Chiesa*, Como, 2001.
CARDAROPOLI G., *La pastorale come mediazione salvifica*, Assisi, 1982.
La carità. Teologia e pastorale alla luce di Dio-Agape, Bologna, 1988.
CHIAPPETTA L., *Il manuale del parroco*, Roma, 1997.
COZZARIN L., *Pietre vive per l'edificio spirituale. Manuale di teologia pastorale*, Roma, 1998.
Creatività dello Spirito e programmazione pastorale, Roma, 1998.
DIECEZA ROMANO-CATOLICĂ DE IAȘI, *Cartea sinodală. Biserica, noul popor al lui Dumnezeu, este trimisă în misiune la oamenii de astăzi*, Iași, 2005.
DUPU C., *Introducere în teologia pastorală*, București, 1993.
FALLICO A., *Pedagogia pastorale. Questa sconosciuta*, Catania, 2000.
FLORISTAN C. – USEROS M., *Teologia dell'azione pastorale*, Roma, 1970.
FRANCESCHI F., *Chiesa di adulti. Finalità, contenuti, metodo di un programma pastorale*, Roma, 1985.
GIGLIOLI A., *Pastorale per l'uomo d'oggi. Un vescovo e una Chiesa per una cristianizzazione moderna*, Torino, 1987.
Giro di boa per la pastorale, Colle don Bosco (Asti), 1976.
GROLLA V., *L'agire della Chiesa, lineamenti di teologia dell'azione pastorale*, Padova, 1995.
Iniziazione alla pratica della teologia, V, Brescia, 1987.
LANZA S., *Introduzione alla teologia pastorale. Teologia dell'azione ecclesiale*, Brescia, 1989.
———, *La nube e il fuoco, Un percorso di teologia pastorale*, Roma, 1995.
MATINO G., *Le strutture pastorali*, Roma, 1996.
MEO E., *Verso una pastorale missionaria*, Bologna, 1989.
Metodologia teologica, Milano, 1994.
MIDALI M., *Teologia pratica*, 2 vol., Roma, 2000.
Missiologia oggi, Roma, 1985.
MÜLLER J., *Pastoraltheologie. Ein Handbuch für Studium und Seelsorge*, Styria, Wien, 1993.
MÜLLER K., *Teologia della missione*, Bologna, 1991.
Nuove strategie pastorali, Milano, 1989.
PACOMIO L., *Teologia pastorale e azione pastorale*, Casale Monferrato, 1992.
Per una pastorale che si rinnova, Torino, 1981.
PIGNATIELLO L.M., *Comunicare la fede. Saggi di teologia pastorale*, Milano, 1996.
PINTOR S., *L'uomo via della Chiesa. Elementi di teologia pastorale*, Bologna, 1992.
POUPARD P., *La Chiesa davanti alla sfida dell'ateismo contemporaneo*, Casale Monferrato, 1984.
Progetto pastorale e cura della fede, Milano, 1996.
PUCCINELLI M., *Appunti di pastorale*, Roma, 1979.
RAHNER K., *Fondamenti della teologia pastorale*, Brescia, 1970.
DALLA ROSA S., *Il servizio della Chiesa. Breve corso di teologia pastorale fondamentale*, Torino, 1989.

SEUMOIS A., Teologia missionaria, Bologna, 1993.
SEVESO B., Edificare la Chiesa, La teologia pastorale e i suoi problemi, Torino, 1982.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, comunitare, instituționale pentru elaborarea programelor și strategiilor de intervenție specifice zonei de acțiune

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Pe parcurs	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea de planuri pastorale	LP	50%%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la minimum 50% dintre activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
23.09.2017	Lect. dr. pr. Iacobiuț Daniel	Lect. dr. pr. Iacobiuț Daniel
Data avizării în departament: 25.09.2017	Director de departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu	

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologia pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Științe biblice: Profetii						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Univ. dr. pr. Iulian Faraoanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Univ. dr. pr. Iulian Faraoanu						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de exegeză a textelor Vechiului Testament
4.2 De competențe	Abilitatea de aplicare a unei metode exegetice în analiza textelor biblice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei biblice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat; C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și interpreta date din literatura de specialitate; C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională; C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile biblice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite. C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu. C6. Însușirea și exersarea unei metode corecte de interpretare a textelor biblice.
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele biblice în activitățile pastorale, mai ales în cateheză, predică și discuțiile cu alte persoane. CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice. CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica știința biblică într-un dialog constructiv și inovativ al Bisericii cu lumea actuală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	1) însușirea noțiunilor și competențelor de bază pentru a putea avea acces la cunoașterea și studiul cărților profetice; 2) cunoașterea identității și misiunii profetului biblic; 3) dobândirea unor cunoștințe de bază referitoare la temele ce permit abordarea mai științifică a universului literaturii și teologiei profetice.
7.2 Obiectivele	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Descrie contextul istoric și social în care au apărut principalele cărți profetice. ▪ Explice conceptele și temele teologice de bază din Profeți: păcat, eliberare, alianță, lege ; ▪ Analizeze exegetic unele texte reprezentative din cărțile profetice.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere	prelegerea, problematizare	2 ore; A. BUDĂU, <i>Profeții</i>
2.	Profetismul în Biblie: caracteristici generale	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; SPREAFICO A., <i>I Profeti</i>
3.	Profetismul extra-biblic	prelegerea, problematizare	4 ore; SPREAFICO A., <i>I Profeti</i>
4.	Profetul și Cuvântul	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; B. MARCONCINI et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
5.	Profetul și relațiile cu instituțiile	prelegerea, demonstrație	2 ore; SPREAFICO A., <i>I Profeti</i>

6.	Genuri literare profetice	prelegerea,, demonstrație	2 ore; J. M. ABREGO DE LACY, <i>I libri profetici</i>
7.	Profeții mari	prelegerea, problematizare, demonstrație	4 ore; B. MARCONCINI et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
8.	Profeții minori	prelegerea, problematizare,	2 ore; J. M. ABREGO DE LACY, <i>I libri profetici</i>
9.	Texte de exegeză	prelegerea, problematizare	4 ore; B. MARCONCINI et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
10.	Teologie	prelegerea, problematizare	2 ore; J. M. ABREGO DE LACY, <i>I libri profetici</i>

Bibliografie**Referințe principale:**

BUDĂU A., *Profeții*, ITRC, Iași 1997;

BROWN R. - FITZMYER J. – MURPHY R., *Introducere și comentariu la Scriptură – Literatura profetică*, Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2009.

Referințe secundare:

J. M. ABREGO DE LACY, *I libri profetici*, Paideia, Brescia 1996;

B. MARCONCINI et alii, *Profeti e apocalittici*, Elledici, Leumann 2007;

SPREAFICO A., *I Profeti*, EDB, Bologna, 1993.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Identitatea profetului	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; SPREAFICO A., <i>I Profeti</i> ,
2.	Isaia	problematizare, dezbateri,	4 ore; BUDĂU A., <i>Profeții</i> ,
3.	Ieremia	prelegerea, dezbateri,	4 ore; J. M. ABREGO DE LACY, <i>I libri profetici</i>
4.	Ezechiel	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; B. MARCONCINI et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
5.	Daniel	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; B. MARCONCINI et alii, <i>Profeti e apocalittici</i>
6.	Profeții minori	prelegerea, problematizare, dezbateri,	4 ore; J. M. ABREGO DE LACY, <i>I libri profetici</i>
7.	Texte de exegeză	prelegerea, problematizare, dezbateri,	6 ore; BROWN R. - FITZMYER J. – MURPHY R., <i>Introducere și comentariu la Scriptură – Literatura profetică</i>

8.	Teologia profeților	prelegerea, problematizare, dezbateri,	4 ore; SPREAFICO A., <i>I Profeti</i> ,
Bibliografie Referințe principale: BUDĂU A., <i>Profeții</i> , ITRC, Iași 1997; BROWN R. - FITZMYER J. – MURPHY R., <i>Introducere și comentariu la Scriptură – Literatura profetică</i> , Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2009. Referințe secundare: J. M. ABREGO DE LACY, <i>I libri profetici</i> , Paideia, Brescia 1996; B. MARCONCINI et alii, <i>Profeti e apocalittici</i> , Elledici, Leumann 2007; SPREAFICO A., <i>I Profeti</i> , EDB, Bologna, 1993.			

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul Bibliei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță : participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului.			

Data completării

23.09.2017

Titular de curs

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Titular de seminar

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Data avizării în departament

25.09.2017

Director de departament

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie morală: Bioetica						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regim disciplină	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de <i>Teologie Morală fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Aplicarea conceptelor de teologie morală fundamentală la domeniile specifice de morală specială în privința vieții; Capacitatea de identificare a conceptelor teologice privind începutul și sfârșitul vieții, dar și trăirea acestora cu demnitate; Posibilitatea de identificare a realităților noi intervenite în privința apariției și <i>dispariției</i> vieții.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
-------------------------------	---

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului

Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a conținutului teologic despre problematica vieții de la concepere până la moarte; C2. Dobândirea unor concepte clare despre problematica demnității omului și a existenței lui; C3. O viziune clară despre valoarea vieții umane și despre Dumnezeu, prieten al omului; C4. Capacități necesare în promovarea unei culturi a vieții și nu a morții; înțelegerea și promovarea rolului Bisericii în apărarea vieții umane; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a se angaja în apărarea vieții de la apariție și până moarte – cu demnitate.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor de natură bioetică prezente în alte domenii, mai ales în medicină; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniu de alte discipline, teologice sau socio-umane, etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru a percepe și promova valoare integră a vieții, venite din partea altor organisme formative, asta într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercițarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de viața umană.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale responsabilității față de viața umană; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ grija față de viața omului și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile unei culturi a vieții; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre responsabilitatea față de viața umană; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în atitudinea față de viața umană de la stadiul embrionar până la stingerea ei în demnitate și respect creștin; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a importanței vieții – mai ales în domeniul avortului și eutanasiei - și să fie promotorii unei culturi bazate pe apărarea demnității omului și a dreptului la o viață demnă.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere generală: fenomene și domenii de interes pentru <i>bioetică</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viața umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); <i>IDEM</i> , Declarația despre eutanasiu <i>Iura et bona</i> (05-09.1980); <i>IDEM</i> ,

			Declarația despre avortul procurat <i>Quaestio de abortu</i> (18.11.1974);
2.	Bioetica creștină – perspective teologice romano-catolice	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum itae</i> (22.02.1987); <i>IDEM</i> , Declarația despre eutanasiu <i>Iura et bona</i> (05-09.1980); <i>IDEM</i> , Declarația despre avortul procurat <i>Quaestio de abortu</i> (18.11.1974);
3.	Valoarea vieții umane	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, DBK, <i>Menschenwürdig sterben und christlich sterben</i> , Bonn 1993. -- // --, <i>Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an</i> , Bonn 1996. -- // --, <i>Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin</i> , Bonn 2001.
4.	Viața umană: expusă riscurilor și amenințărilor	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, J. BRECK, <i>Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică</i> , Patmos, Cluj-Napoca 2003;
5.	Corporalitatea ființei umane	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, E. SGRECCIA, <i>Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991; <i>IDEM</i> , <i>Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991;
6.	Bioetica și responsabilitatea Bisericii	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, E. SGRECCIA - V. TAMBONE, <i>Manual de bioetică</i> , ARCB, București 2001; D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
7.	Procreare artificială și aspectele bioetice	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Casale Monferrato (AL) 1990; M. TOSO, ed., <i>Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II</i> , Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;
8.	Responsabilitatea față de embrionii umani	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995);

			S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;
9.	Manipularea embrionilor umani și experiențele pe embrioni	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;
10.	Problemele etice ale avortului	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); <i>IDEM</i> , Declarația despre eutanasiu <i>Iura et bona</i> (05-09.1980); <i>IDEM</i> , Declarația despre avortul procurat <i>Quaestio de abortu</i> (18.11.1974);
11.	Eutanasiu și problemele morale	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); <i>IDEM</i> , Declarația despre eutanasiu <i>Iura et bona</i> (05-09.1980)
12.	Concluzii și perspective	problematizare,	2 ore DBK, <i>Menschenwürdig sterben und christlich sterben</i> , Bonn 1993. -- // --, <i>Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an</i> , Bonn 1996. -- // --, <i>Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin</i> , Bonn 2001.

Bibliografie**Documente**

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucțiunea *"Dignitas personae"* despre unele chestiuni de bioetică, Iași 2008.

COMISIA BIBLICĂ PONTIFICALĂ, *Biblia și morală. Rădăcinile biblice ale acțiunii creștine* (11 mai 2008), Città del Vaticano 2008.

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *În căutarea unei etici universale: nouă privire asupra legii naturale*, Città del Vaticano 2009, nr. 39.

CONCILIUL ECUMENIC AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Revelația divină *Dei Verbum*, 14.

DEUTSCHE BISCHOFSSKONFERENZ, *Katholischer Erwachsenenkatechismus*, Bd. II, 1995.

-- // --, *Menschenwürdig sterben und christlich sterben*, Bonn 1993.

-- // --, *Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an*, Bonn 1996.

-- // --, *Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin*, Bonn 2001.

Bibliografie obligatorie:

J. BRECK, *Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică*, Patmos, Cluj-Napoca 2003;

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane *Donum vitae* (22.02.1987);

IDEM, Declarația despre eutanasiu *Iura et bona* (05-09.1980);

IDEM, Declarația despre avortul procurat *Quaestio de abortu* (18.11.1974);

IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică *Evangelium vitae* (25.03.1995);

S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., *Nuovo dizionario di bioetica*, Citta Nuova, Roma 2004;

F. PASCUAL, *Modeli di bioetica*, Edizioni Art, Roma 2007;

G. RUSSO, ed., *Evangelium vitae. Commento all'enciclica sulla bioetica*, Elle Di Ci, Leuman (Torino) 1995;

E. SGRECCIA, *Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica*, Vita e Pensiero, Milano 1991;

IDEM, *Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali*, Vita e Pensiero, Milano 1991;

E. SGRECCIA - V. TAMBONE, *Manual de bioetică*, ARCB, București 2001;

D. TETTAMANZI, *Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo*, Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;

M. TOSO, ed., *Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II*, Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Magisteriul și problema bioetică. Prezentare generală. CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucțiunea " <i>Dignitas personae</i> " despre unele chestiuni de bioetică, Iași 2008.	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum vitae</i> (22.02.1987); IDEM, Declarația despre eutanasiu <i>Iura et bona</i> (05-09.1980);
2.	Documente magisteriale semnificative – selecție: <i>Dignitas Personae</i>	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viață umană care se naște și demnitatea procreației umane <i>Donum itae</i> (22.02.1987); IDEM, Declarația despre eutanasiu <i>Iura et bona</i> (05-09.1980);
3.	Viața umană: aspecte antropologice, teologice și etice	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore DBK, <i>Menschenwürdig sterben und christlich sterben</i> , Bonn 1993. -- // --, <i>Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an</i> , Bonn 1996. -- // --, <i>Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin</i> , Bonn 2001.

4.	Probleme noi legate de reproducere	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, J. BRECK, <i>Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică</i> , Patmos, Cluj-Napoca 2003;
5.	Tehnici în sprijinul fertilității	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	6 ore, E. SGRECCIA, <i>Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991; IDEM, <i>Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali</i> , Vita e Pensiero, Milano 1991;
6.	Fertilizarea <i>In-vitro</i> . Înlăturarea embrionilor	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, E. SGRECCIA - V. TAMBONE, <i>Manual de bioetică</i> , ARCB, București 2001; D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
7.	Responsabilitatea față de embrioni	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, D. TETTAMANZI, <i>Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo</i> , Casale Monferrato (AL) 1990; M. TOSO, ed., <i>Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II</i> , Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;
8.	Problematica noilor terapii și manipularea embrionului și genelor umane	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;
9.	Probleme de bioetică în contextul societății românești	Contextualizare	4 ORE, IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995); S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., <i>Nuovo dizionario di bioetica</i> , Citta Nuova, Roma 2004;

Bibliografie**Documente**

CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucțiunea "*Dignitas personae*" despre unele chestiuni de bioetică, Iași 2008.

COMISIA BIBLICĂ PONTIFICALĂ, *Biblia și morală. Rădăcinile biblice ale acțiunii creștine* (11 mai 2008), Città del Vaticano 2008.

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *În căutarea unei etici universale: nouă privire asupra legii naturale*, Città del Vaticano 2009, nr. 39.

CONCILIUL ECUMENIC AL II-LEA DIN VATICAN, Constituția dogmatică despre Revelația divină *Dei Verbum*, 14.

DEUTSCHE BISCHOFSKONFERENZ, *Katholischer Erwachsenenkatechismus*, Bd. II, 1995.

-- // --, *Menschenwürdig sterben und christlich sterben*, Bonn 1993.

-- // --, *Menschenwürde und Menschenrechte von Anfang an*, Bonn 1996.

-- // --, *Der Mensch: sein eigener Schöpfer? – Wort der Deutschen Bischofskonferenz zu Fragen von Gentechnik und Biomedizin*, Bonn 2001.

Bibliografie obligatorie:

J. BRECK, *Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică*, Patmos, Cluj-Napoca 2003;
CONGREGAȚIA PENTRU DOCTRINA CREDINȚEI, Instrucția despre respectul față de viața umană care se naște și demnitatea procreației umane *Donum vitae* (22.02.1987);
IDEM, Declarația despre eutanasiu *Iura et bona* (05-09.1980);
IDEM, Declarația despre avortul procurat *Quaestio de abortu* (18.11.1974);
IOAN PAUL AL II-LEA, Scrisoarea enciclică *Evangelium vitae* (25.03.1995);
S. LEONE - S. PRIVITERA, ed., *Nuovo dizionario di bioetica*, Citta Nuova, Roma 2004;
F. PASCUAL, *Modeli di bioetica*, Edizioni Art, Roma 2007;
G. RUSSO, ed., *Evangelium vitae. Commento all'enciclica sulla bioetica*, Elle Di Ci, Leuman (Torino) 1995;
E. SGRECCIA, *Manuale di bioetica. I. Fondamenti ed etica biomedica*, Vita e Pensiero, Milano 1991;
IDEM, *Manuale di bioetica. II. Aspetti medico-sociali*, Vita e Pensiero, Milano 1991;
E. SGRECCIA - V. TAMBONE, *Manual de bioetică*, ARCB, București 2001;
D. TETTAMANZI, *Bioetica. Nuove frontiere per l'uomo*, Piemme, Casale Monferrato (AL) 1990;
M. TOSO, ed., *Educare alla vita. Studi sull' Evangelium vitae di Giovanni Paolo II*, Libreria Ateneo Salesiano, Roma 1996;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările Bisericii locale și cu situațiile pastorale specifice vieții creștine de astăzi

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi a iertării și reconcilierii ilustrate în învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
22.09.2017	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș
Data avizării în departament 25.09.2017	Director de departament Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu	

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA“ din IAȘI

PER LIBERTATEM AD VERITATEM

www.uaic.ro

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Structura ierarhică a Bisericii						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2	curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5	curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp						Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						30
Tutoriat						10
Examinări						4
Alte activități						8

3.7 Total ore studiu individual	122
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Număr de credite	5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în dreptul canonic
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor dreptului canonic. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a unui discurs – în scris sau vorbit – pe tematica largă a dreptului canonic; C2. Dobândirea unor concepte clare despre structura ierarhică a Bisericii; C3. O viziune clară despre structura ierarhică a Bisericii la nivel universal și particular; C4. Capacități necesare în prezentarea structurii ierarhice a Bisericii catehezei bisericești, cât și în spațiul mai larg al misiunii Bisericii; C5. Aprofundarea și expunerea argumentelor teologice în favoarea misiunii Bisericii de a-i conduce pe oameni la Dumnezeu.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a fenomenelor importante atât în viața individuală, cât și în cea comunitară; CT2. Atenția față de abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific teologică, dar și în confruntare cu datele oferite în domeniu de alte discipline, teologice sau socio-umane etc.; CT3. Promovarea activităților și inițiativelor de formare a creștinilor pentru societate, venite din partea altor organisme formative, asta într-un dialog constructiv și o colaborare deschisă; CT4. Exercițarea spiritului critic și constructiv în fața fenomenelor semnificative legate de actualitatea sacramentelor, la nivel individual și comunitar.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a normelor canonice cu privire la structura ierarhică a Bisericii; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care afectează negativ percepția structurii ierarhice a Bisericii și angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic despre structura ierarhică a Bisericii; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în practica dreptului canonic; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a structurii ierarhice a Bisericii ca și să fie promotorii unei culturi bazate pe iertare și reconciliere.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Structurile centrale ale Bisericii universale: Pontiful Roman și Colegiul Episcopilor	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995.
2.	Sinodul Episcopilor. Cardinalii Sfintei Biserici Romane	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
3.	Curia Romană. Legații Pontifului Roman	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
4.	Bisericile particulare. Comuniunea Bisericilor	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995

5.	Delimitarea și tipologia Bisericilor particulare	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
6.	Episcopii: numirea, condițiile, consacrarea, oficiul Episcopului diecezan	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
7.	Episcopii coadiutori și auxiliari. <i>Sede impedita</i> și <i>sede vacante</i>	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
8.	Structuri de comuniune între Bisericile participante	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
9.	Structura internă a Bisericilor particulare: sinodul diecezan, curia diecezană	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
10.	Consiliul prezbiteral și colegiul consultanților; Consiliul pastoral	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995.
11.	Parohia	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
12.	Parohul	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
13.	Vicarii parohiali și organisme de participare	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995
14.	Decanii. Rectori de biserici și capelanii	Prelegere și dezbateri	2 ore, AA.VV. <i>Il diritto nel mistero della Chiesa</i> , II, Roma 1995

Bibliografie**Referințe principale:**

AA.VV. *Il diritto nel mistero della Chiesa*, II, Roma 1995.

Referințe suplimentare:

Chiappeta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonic*, Sapienia, Iași 2004; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di comunione*, Roma 1990; Paraliu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985; I. Tamaș, *Compendiu de drept canonic*, Sapienia, Iași 2013.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Relația parohului cu Episcopul diecezan	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
2.	Parohul slujitor al Cuvântului lui Dumnezeu	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
3.	Parohul slujitor al liturghiei sacre	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.

4.	Parohul slujitor al carității pastorale	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
5.	Parohul slujitor al comuniunii ecleziale	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
6.	<i>Missa pro populo</i>	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
7.	Funcțiuni încredințate parohului în mod special	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
8.	Calitățile cerute pentru numirea ca paroh	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
9.	Modul în care Episcopul trebuie să procedeze în alegerea parohului	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
10.	Durata funcției de paroh	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
11.	Actul de numire în funcția de paroh	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
12.	Așa-numita <i>luare în primire canonică</i>	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
13.	Încetarea din funcția de paroh	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.
14.	Obligația parohului de a locui în parohie. Absența legitimă	Prelegere și problematizări	2 ore, F. Coccopalmerio, <i>La parrocchia</i> , San Paolo, Milano 2000.

Bibliografie

F. Coccopalmerio, *La parrocchia*, San Paolo, Milano 2000; Chiappeta L., *Il Codice di Diritto Canonico – Commento giuridico-pastorale*, Napoli 1988; *Codul de drept canonic*, Sapientia, Iași 2004; *Il diritto nel mistero della Chiesa*, II, Roma 1995; G. Ghirlanda, *Il diritto nella Chiesa mistero di comunione*, Roma 1990; Paraliu R., *Guide pratique du Code de Droit Canonique. Notes pastorales*, Bourges 1985; I. Tamaș, *Compendiu de drept canonic*, Sapientia, Iași 2013.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea normativei Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
----------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------------

10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2017

Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone

Lect. univ. dr. pr. Farcaș Benone

Data avizării în departament:
25.09.2017

Director departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie Liturgică: Dimensiunea timpului în liturgie						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Iacobuț Daniel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Iacobuț Daniel						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					10
Examinări					3
Alte activități					10
3.7 Total ore studiu individual					108
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Cursul de introducere în Liturgie
4.2 De competențe	Abilitatea de a sintetiza informațiile propuse în cadrul cursului

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei liturgice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat; C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și interpreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate; C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională; C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite. C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele dobândite în activitățile pastorale și culturale ale unei comunități. CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice. CT3. Abilitatea de a înțelege și a aplica noțiunile fundamentale ale Liturgiei pentru transmiterea vie și fidelă a credinței Bisericii în cadrul unui dialog constructiv cu lumea actuală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	I) cunoașterea structurii și conținutului anului liturgic; II) aprofundare teologico-liturgică, spirituală și pastorală a Liturgiei Orelor; III) formarea liturgică prin dobândirea principalelor noțiuni liturgice, a principiilor și normelor ce structurează liturgia Bisericii; IV) analiza părților imutabile și a celor supuse schimbării din acțiunile liturgice; V) oferirea unei pregătiri adecvate exercitării slujirii sacerdotale exprimată prin prezidarea celebrării sărbătorilor ce structurează anul liturgic.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice noțiunile fundamentale legate de timpul acțiunilor liturgice ▪ Descrie structura anului liturgic și a liturgiei orelor ▪ Analizeze textele fundamentale ale textelor liturgice ale sărbătorilor principale ale anului liturgic

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Timpul, istoria mântuirii și liturgia	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; suport curs
2.	Dimensiunea antropologică a sărbătorii	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; suport curs
3.	Duminica, sărbătoarea creștină primordială	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
4.	Structura oragnică a anului liturgic: Adventul	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore suport curs
5.	Timpul Crăciunului	prelegerea, demonstrație	2 ore; suport curs
6.	Solemnitatea Epifaniei	prelegerea, demonstrație	2 ore; suport curs

7.	Postul Mare sau Quadragesima	prelegerea, demonstrație	2 ore; suport curs
8.	Triduumul Pascal	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
9.	Timpul pascal	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
10.	Timpul „de peste an”: solemnitățile și sărbătorile Domnului	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
11.	Cultul creștin al Sfintei Fecioare Maria și al sfinților	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
12.	Liturgia orelor: parcursul dezvoltării sale istorice	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
13.	Principiile reformei conciliare a Liturgiei orelor	prelegerea, problematizare,	2 ore suport curs
14.	Orele și elemente Oficiului divin	prelegere, problematizare,	2 ore; suport curs

Bibliografie**Referințe principale:**

M. AUGÉ, *L'anno liturgico*, LEV, Città del Vaticano 2006; A. BERGAMINI, *L'anno liturgico. Cristo festa della Chiesa*, Paoline, Cinisello Balsamo 2002; C. DUMEA, *Anul liturgic*, ITRC, Iași 1997; „Normele Generale privind Liturgia Orelor”, în *Liturgia Orelor*, I, Sapientia, Iași 2003; S. ROSSO, *Il segno del tempo nella liturgia. Anno liturgico e Liturgia delle Ore*, Elledici, Roma 2002; R. TAFT, *La Liturgia delle Ore in Oriente e in Occidente*, Lipa, Roma 2001.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	<i>Kronos și Kairos</i> în Biblie și Liturgie	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
2.	Dimensiunea rituală a sărbătorii	problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
3.	Diferitele nume ale duminicii	prelegerea, dezbateri,	2 ore; suport curs
4.	Dimensiunea escatologică a Adventului	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
5.	Cele trei Liturghii de Crăciun	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
6.	Epifania în Orient și Occident	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
7.	Dimensiunea penitențială a Postului Mare	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
8.	Vigilia pascală	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
9.	Octava Paștelui	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs

10.	Lectionarul timpului „de peste an”	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
11.	Legătura dintre devoțiune și Anul liturgic	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
12.	Rugăciunea în Biblie	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
13.	Dimensiunea salvifică a Liturgiei orelor	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs
14.	Simbolismul luminii la Laude și Vespere	prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore; suport curs

Bibliografie

M. AUGE, *L'anno liturgico*, LEV, Città del Vaticano 2006; A. BERGAMINI, *L'anno liturgico. Cristo festa della Chiesa*, Paoline, Cinisello Balsamo 2002; C. DUMEA, *Anul liturgic*, ITRC, Iași 1997; „Normele Generale privind Liturgia Orelor”, în *Liturgia Orelor*, I, Sapientia, Iași 2003; S. ROSSO, *Il segno del tempo nella liturgia. Anno liturgico e Liturgia delle Ore*, Elledici, Roma 2002; R. TAFT, *La Liturgia delle Ore in Oriente e in Occidente*, Lipa, Roma 2001.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut limbajul și semnificația Liturgiei.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea de lucrări	Evaluare pe parcurs	70%
10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2017

Lect. univ. dr. pr. Iacobaș Daniel

Lect. univ. dr. pr. Iacobaș Daniel

Data avizării în departament: 25.09.2017

Director de departament: Prof. univ. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Patrologia și patristica: Părinții orientali						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					3
Alte activități					15
3.7 Total ore studiu individual					108
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de istorie a Bisericii din epoca antică
4.2 De competențe	Abilitatea de contextualizare a autorilor studiați în epoca antichității creștine

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei patristice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat; C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și interpreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate; C3. Capacitatea de comunicare efectivă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională; C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite. C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele patristice în activitățile culturale și pastorale. CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice. CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica cunoașterea vieții, operelor și învățăturii Sfinților Părinți pentru transmiterea vie și fidelă a credinței Bisericii în cadrul unui dialog constructiv cu lumea actuală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	I) formarea capacității de a ilustra contribuția dată de Părinții Bisericii pentru transmiterea fidelă a adevărilor revelate; II) analiza Părinților Bisericii drept martori privilegiați ai Tradiției; III) cunoașterea vieții, operelor și gândirii Sfinților Părinți; III) asimilarea bogăției culturale, spirituale și apostolice a Părinților Bisericii; IV) situarea în propriul context istoric al activității literare și pastorale a Sfinților Părinți.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice noțiunile fundamentale ale teologiei părinților orientali ▪ Descrie contribuția specifică a fiecărui părinte al Bisericii la aprofundarea credinței. ▪ Individualizeze operele principale ale autorilor studiați și să le precizeze structura.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Perioada de aur a patristicii: de la Niceea la Calcedon	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
2.	Arius	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
3.	Atanaziu din Alexandria	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
4.	Părinții capadocieni: Vasile cel Mare	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
5.	Vasile cel Mare: opere și teologia	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
6.	Grigore din Nazianz: viața și operele	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>

7.	Grigore din Nazianz: tematici teologice	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
8.	Grigore de Nyssa: viața și operele	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
9.	Grigore de Nyssa: tematici teologice	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
10.	Efrem Sirul	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
11.	Ciril de Ierusalim	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
12.	Ioan Crizostom	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
13.	Ciril de Alexandria	prelegerea, problematizare,	2 ore; suport curs
14.	Ioan Damaschinul	prelegere, problematizare,	2 ore; suport curs

Bibliografie**Referințe principale:**

B. ALTANER, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. BEATRICE, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. BOTA, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. HAMMAN, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. MARITANO, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; D. G. PĂTRAȘCU, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2008; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. PETERS, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Consecințele edictului de la Milano asupra dezvoltării literaturii creștine antice	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
2.	Arius și Alexandru de Alexandria	prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
3.	<i>Vita Antonii</i> a lui Atanaziu de Alexandria	prelegerea, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
4.	Civilizația și cultura Capadociei	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
5.	„Împotriva lui Eunomiu” de Vasile cel Mare	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
6.	Preoția la Grigore din Nazianz	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
7.	Terminologia trinitară a lui Grigore din Nazianz	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1

8.	Raportul filozofie-teologie la Grigore de Nyssa	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
9.	Grigore de Nyssa și teologia sa mistică	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
10.	Imnele despre Paradis ale lui Efrem Sirul	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
11.	Catehezele mistagogice ale lui Ciril de Ierusalim	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
12.	Doctrina socială a lui Ioan Crizostom	prelegerea, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
13.	Erezie nestoriană și răspunsul lui Ciril de Alexandria	prelegerea, problematizare	2 ore; suport curs
14.	Cultul icoanelor la Ioan Damaschinul	prelegere, problematizare	2 ore; suport curs

Bibliografie

B. ALTANER, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. BEATRICE, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. BOTA, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. HAMMAN, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. MARITANO, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; C. MORESCHINI – E. NORELLI, *Istoria literaturii vechi grecești și latine*, II/1, Polirom, Iași 2004; D. G. PĂTRAȘCU, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2006; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. PETERS, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul și gândirea Sfinților Părinți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 505 din cerințele cursului.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

21.09.2017

Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș

Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș

Data avizării în departament:
25.09.2017

Director de departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Patrologia și patristica: Părinții occidentali						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					5
Examinări					3
Alte activități					15

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Număr de credite	5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de istorie a Bisericii din epoca antică
4.2 De competențe	Abilitatea de contextualizare a autorilor studiați în epoca antichității creștine

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea unor concepte fundamentale ale științei patristice, precum și a principiilor și metodelor utilizate în domeniul studiat; C2. Capacitatea de a identifica sursele de informații, de a analiza și interpreta date din contexte profesionale și din literatura de specialitate; C3. Capacitatea de comunicare eficientă orală și scrisă în domeniul de specialitate în cel puțin o limbă de circulație internațională; C4. Capacitatea de a folosi conceptele și ideile teologice într-o manieră adecvată și de a le aplica realităților prezente, interpretându-le și transmițând mai departe cunoștințele dobândite. C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a folosi cunoștințele patristice în activitățile culturale și pastorale. CT2. Capacitatea de însușire rapidă a conceptelor noi ce apar în diferitele științe teologice. CT3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica cunoașterea vieții, operelor și învățăturii Sfinților Părinți pentru transmiterea vie și fidelă a credinței Bisericii în cadrul unui dialog constructiv cu lumea actuală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	I) formarea capacității de a ilustra contribuția dată de Părinții Bisericii pentru transmiterea fidelă a adevărilor revelate; II) analiza Părinților Bisericii drept martori privilegiați ai Tradiției; III) cunoașterea vieții, operelor și gândirii Sfinților Părinți; III) asimilarea bogăției culturale, spirituale și apostolice a Părinților Bisericii; IV) situarea în propriul context istoric al activității literare și pastorale a Sfinților Părinți.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice noțiunile fundamentale ale teologiei părinților latini studiați ▪ Descrie contribuția specifică a fiecărui părinte al Bisericii la aprofundarea credinței. ▪ Individualizeze operele principale ale autorilor studiați și să le precizeze structura.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Occidentul creștin în secolele IV-V	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
2.	Ilariu de Poitiers	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
3.	Ambroziu de Milano: viața și operele	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
4.	Ambroziu de Milano: tematici teologice	prelegerea, problematizare, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
5.	Niceta de Remesiana	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
6.	Ieronim	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
7.	Rufin din Aquileia	prelegerea, demonstrație	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>

8.	Papa Damasus	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
9.	Augustin de Hipona: viața	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
10.	Augustin de Hipona: operele	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
11.	Augustin de Hipona: tematici teologice	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
12.	Leon cel Mare	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
13.	Ioan Casianul	prelegerea, problematizare	2 ore; D.G. PĂTRASCU, <i>Patrologie și patristică II</i>
14.	Isidor de Sevilla	prelegere, problematizare	2 ore; suport curs

Bibliografie**Referințe principale:**

B. ALTANER, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. BEATRICE, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. BOTA, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. HAMMAN, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. MARITANO, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; D. G. PĂTRASCU, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2008; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. PETERS, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Caracteristici ale culturii creștine occidentale din sec. IV-V	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
2.	Terminologia trinitară a lui Ilariu de Poitiers	Prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
3.	Raportul dintre Biserică și Imperiu în viața și gândirea lui Ambroziu de Milano	prelegerea, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
4.	Inițierea creștină în timpul lui Ambroziu de Milano	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
5.	Imnul <i>Te Deum</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
6.	Ieronim, traducătorul și exegetul	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
7.	Raportul dintre Ieronim și Rufin din Aquileia	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
8.	Papa Damasus și trecerea de la greacă la latină în cadrul liturgiei	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1

9.	Confesiunile lui Augustin	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
10.	Catehezele papei Benedict despre Augustin	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
11.	Predestinarea la Augustin	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
12.	Rolul papaei Leon cel Mare la Conciliul din Calcedon	prelegerea, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
13.	Virtutea discernământului la Ioan Casianul	prelegerea, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1
14.	Isidor de Sevilla, între antichitate și Evul Mediu	prelegere, problematizare, dezbateri,	2 ore; C. MORESCHINI – E. NORELLI, <i>Istoria literaturii vechi</i> , II/1

Bibliografie

B. ALTANER, *Patrologia*, Marietti, Casole 1976; P.F. BEATRICE, *I Padri de la Chiesa*, San Gaetano, Vicenza 1983; I.M. BOTA, *Patrologia*, Viața Creștină, Cluj-Napoca 2002; A. HAMMAN, *Părinții Bisericii*, Sapientia, Iași 2005; B.C. MARITANO, *Introduzione ai Padri della Chiesa*, SEI, Torino 1990; C. MORESCHINI – E. NORELLI, *Istoria literaturii vechi grecești și latine*, II/1, Polirom, Iași 2004; D. G. PĂTRAȘCU, *Patrologie și Patristică*, II, Serafica, Roman 2006; J. Quasten, *Patrologia*, Marietti, Casale 1980; G. PETERS, *I Padri della Chiesa*, II, Borla, Roma 1984.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale și comunitare pentru elaborarea unor strategii pentru a face mai cunoscut mesajul și gândirea Sfinților Părinți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Examen oral	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea și prezentarea unei lucrări	Lucrare scrisă	40%
10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 505 din cerințele cursului.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

21.09.2017

Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș

Lect. univ. dr. pr. Fabian Doboș

Data avizării în departament:
25.09.2017

Director de departament: Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Exerciții de retorică						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. pr. Enășoae Iosif						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. pr. Enășoae Iosif						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	F

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități					20
3.7 Total ore studiu individual					122
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Capacitățile de abordare matură a textului citit în public C2. Dobândirea unor concepte clare despre necesitatea unor calități oratorice în exprimarea publică; C3. O viziune clară cu privire la finalitatea oratoriei sacre; C4. Capacități necesare de a transmite conținuturi utile și clare în cadrul exprimărilor publice.
Competențe transversale	CT1. Capacitate de depistare a unor conținuturi literare valoroase și de le transmite în manieră clară auditoriului; CT2. Capacitate de a organiza și cizela diferite momente de apariție publică pentru grupuri de vorbitori în situații speciale (citiri de lecturi, spectacole, serbări); CT3. Capacitatea de a promova conținuturi oratoriale utile; CT4. Capacitate de a valoriza pozitiv mesajele transmise în vorbire publică.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul	Asimilarea conținutului expus în cadrul cursului; Înșușirea elementelor formative oratoriale; Deprinderea obișnuinței de exprimare eficientă, clară și concisă în public; Conștientizarea funcției artei oratorice: transmiterea unor conținuturi clare și edificatoare
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - citească eficient și corect un text în public - susțină un discurs liber - să transmită un mesaj central auditoriului - să expună în mod concis conținuturi necesare.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	<i>Stilurile oratorice după Cicero</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
2.	<i>Destinatarii discursului public</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
3.	<i>Vorbesc în fața unui public imaginar, sau real?</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
4.	<i>Demagogia, un discurs denaturat</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
5.	<i>Discursul fără conținut</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
6.	<i>Oratoria fanaticului</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
7.	<i>Argumentele retorice ale vorbitorului fără scrupule</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
8.	<i>Discursul celui timid</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru

9.	<i>Discursul de tip moralizator</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
10.	<i>Discursul de tip apocaliptic</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
11.	<i>Discursul vorbitorului inteligent și onest</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
12.	<i>Discursul omului fransh</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
13.	<i>Fiecare cu felul său de a vorbi public</i>	Predare și dezbateri	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru
14.	Recapitulare	Recapitulare	1 oră, Suport curs Pwp, Florin Spataru

Bibliografie:

Oratoria sau arta de a vorbi în public, Curs de bază, Florin Spataru, ITRC, Iasi-2011;

Adepții fanatici, Eric Hoffer, Editura Polirom, 2013;

Mic tratat de oratorie, Constantin Sălăvăstru, Ed. Univ. Al. I Cuza, Iași-2006.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Texte din <i>Citadela</i> , de Exupery	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
2.	Texte din <i>Citadela</i> , de Exupery	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
3.	Texte din romanul <i>Luntrea lui Caron</i> de L. Blaga	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
4.	Texte din romanul <i>Luntrea lui Caron</i> de L. Blaga	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
5.	Texte din romanul <i>Luntrea lui Caron</i> de L. Blaga	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
6.	Texte din <i>Nuvele</i> de Leonid Andreev	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
7.	Texte din <i>Nuvele</i> de Leonid Andreev	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
8.	Texte din <i>Nuvele</i> de Leonid Andreev	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
9.	Texte din <i>Vremea întrebărilor</i> de Octavian Paler	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
10.	Texte din <i>Vremea întrebărilor</i> de Octavian Paler	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
11.	Texte din <i>Vremea întrebărilor</i> de Octavian Paler	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
12.	Texte din <i>Biblie</i>	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice
13.	Texte din <i>Biblie</i>	Exemplificare și exersare orală	1 oră, varii materiale didactice

14.	Recapitulare	Recapitulare	1 oră, varii materiale didactice
Bibliografie: <i>Citadela</i> , de Saint-Exupery; <i>Vremea întrebărilor</i> , de Octavian Paler; Romanul <i>Luntrea lui Caron</i> , de Lucian Blaga; <i>Biblia</i> .			

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității și superiorilor

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele, talentele și carismele personale în slujba unei bune exprimări oratorice, în scopul transmiterii unor conținuturi utile, folosite și expuse în mod pozitiv auditoriului din comunitățile catolice, sau din mediile școlare și academice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2017

Conf. dr. pr. Enășoae Iosif

Conf. dr. pr. Enășoae Iosif

Data avizării în departament

Director de departament

25.09.2017

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano - Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano - Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano – Catolică Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică pedagogică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Blînda Fulvina						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Blînda Fulvina						
2.4 An de studiu	IV	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	F

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					10
Alte activități: exersări practice					28

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore pe semestru	150
3.9 Număr de credite	5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	- Cunoștințe fundamentale de psihologie, pedagogie, metodică predării; - Cunoștințe științifice fundamentale din domeniul religios.
4.2 De competențe	- Competențe de proiectare didactică a activităților instructiv-educative; - Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ; - Definirea termenilor, noțiunilor și strategiilor specifice didacticii predării religiei; - Utilizarea cunoștințelor de bază în alcătuirea macroproiectării și microproiectării întregului demers didactic în învățământul preuniversitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a practicii pedagogice	- Participarea obligatorie și activă la orele de asistență, susținerea orelor de probă și a orei finale.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	- Alcătuirea unui portofoliu care să cuprindă toate materialele primite, vizualizate și dezbătute la seminariile disciplinelor din modul: caietul de practică, planificarea materiei, proiecte de lecții, proiect de activitate educativă, alte modele de documente școlare; - Vizitarea unei unități școlare în toate compartimentele (didactice, nedidactice și auxiliare) pentru a surprinde pulsul real al desfășurării activităților.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Definirea și utilizarea conceptelor și a procedeelelor specifice predării disciplinei religie; CP2. Dezvoltarea capacităților de proiectare și organizare a activităților didactice pentru disciplina religie; CP3. Formarea aptitudinilor teoretice și practice de identificare și utilizare a mijloacelor, procedeelelor și metodelor specifice educației religioase; CP4. Interpretarea și explicarea principalelor teorii ale învățării, a conținuturilor specifice și a curriculumului disciplinei predate, precum și a principalelor orientări metodologice; CP5. Utilizarea integrată a cunoștințelor teoretico-metodice privind funcționarea eficientă a grupului/clasei de elevi. CP6. Utilizarea cunoștințelor de specialitate, psihopedagogice și metodologice în realizarea activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar, primar și gimnazial; CP7. Desfășurarea activităților instructiv-educative conform prevederilor curriculare, utilizând modelele instructiv-educative și metodologiile de bază specifice procesului de educație și formare; CP8. Adaptarea și aplicarea principiilor și modelelor de proiectare a activităților educaționale în funcție de grupul țintă; CP9. Aplicarea unor strategii evaluative menite să asigure obiectivitate în aprecierea competențelor elevilor din învățământul preuniversitar; CP10. Elaborarea unor instrumente și/sau probe de evaluare diferențiată a rezultatelor procesului de învățare.
Competențe transversale	CT1. Observarea atentă, prin folosirea mijloacelor interdisciplinare, a termenilor și noțiunilor importante atât în viața individuală, cât și în cea colectivă; CT2. Abordarea diferitelor situații în cheie metodologică specific religioasă, dar și în confruntare cu datele oferite de alte discipline, psihologie, pedagogie etc.; CT3. Exercițarea spiritului critic-constructiv în fața manifestărilor semnificative legate de statutul orei de religie în trunchiul comun; CT4. Corelarea cunoștințelor acumulate la nivelul standardelor educaționale în spiritul concepției moderne a programei de învățământ; CT5. Atitudinea responsabilă față de domeniul didactic-științific. CT6. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice specialistului în științele educației. CT7. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației. CT8. Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obic	OG1. Formarea și dezvoltarea capacităților de a asimila, a înțelege, a interpreta și argumenta specificul educației religioase la nivelul procesului instructiv-educativ, în contextul noilor paradigme educaționale;
----------	---

	OG2. Deprinderea didactică în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate pentru a găsi soluții în creșterea eficienței educației, prin asigurarea condițiilor de activizare a lor; OG3. Asimilarea cunoștințelor referitoare la operarea critică a termenilor specifici domeniului religiei, în îndeplinirea rolurilor profesiei didactice; OG4. Familiarizarea cu activitățile educative din școală și cu documentele curriculare oficiale, precum și cu cele elaborate de școală; OG5. Cunoașterea organizării și funcționării unei unități de învățământ preuniversitar; OG6. Formarea deprinderilor de a realiza proiectarea didactică prin valorificarea cunoștințelor dobândite anterior; OG7. Formarea abilităților practice prin activități didactice de probă și finale, cât și prin participarea la activitățile extrașcolare; OG8. Identificarea particularităților procesului instructiv-educativ din învățământul preuniversitar;
7.2 Obiectivele specifice	OS1. Dezvoltarea capacităților de proiectare și organizare a activităților didactice pentru disciplina religie; OS2. Formarea aptitudinilor teoretice și practice de identificare și utilizare a mijloacelor și metodelor specifice educației religioase; OS3. Distingerea și aplicarea logică a acțiunilor în rezolvarea situațiilor de la clasă prin pregătirea și desfășurarea orelor; OS4. Pregătirea pentru cariera didactică prin conformarea planurilor de învățământ noului curriculum și reorganizarea instituțională. OS5. Cunoașterea și utilizarea documentelor școlare: planuri cadru, programe școlare, macroproiectări, microproiectări, manuale, auxiliare, etc.; OS6. Adecvarea conținuturilor și demersurilor didactice la particularitățile de vârstă ale elevilor; OS7. Construirea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi, precum și capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient; OS8. Elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de obiectivele sau competențele vizate; OS 9. Cunoașterea și utilizarea corectă a principalelor metode de învățământ utilizate în predarea disciplinelor de specialitate; OS10. Înțelegerea modului de formulare a obiectivelor generale și a celor operaționale/competențelor pentru disciplinele de specialitate; OS11. Caracterizarea modului de organizare/funcționare a unității de învățământ, pe principalele tipuri de activități: de conducere, metodică/perfecționare, de consiliere și orientare; OS12. Precizarea etapelor activităților didactice și a acțiunilor care au loc, în succesiunea lor, la toate lecțiile sau la alte forme de activități asistate; OS13. Identificarea principalelor competențe, responsabilități pe care le presupune profesia didactică; OS14. Aprecierea gradului de adecvare a metodelor și mijloacelor de învățământ utilizate, în raport cu situația educațională existentă; OS15. Completarea Fișei de asistență, verificarea Caietului de practică pedagogică, a Proiectului de unitate de învățare, a Proiectului de lecție, Programei școlare; OS16. Proiectarea, realizarea/întocmirea/elaborarea unei secvențe didactice, a unei lecții, a unui sistem de lecții/unitate de învățare; OS17. Autoevaluarea și evaluarea lecției proiectate, pregătite și susținute.

8. Conținut

8.1	Seminar/practică pedagogică	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Studiul documentelor ce reglementează activitatea instructiv-educativă la nivelul școlii, consemnarea datelor semnificative în caietul de practică pedagogică a) documente curriculare:	prelegerea, problematizarea, dezbaterile, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucos, <i>Educația religioasă. Repere teoretice și metodice</i> , Polirom, Iași, 1999.

	- planul cadru de învățământ; - schemele orare; - programele pentru predarea disciplinelor de învățământ; - îndrumare, ghiduri pentru aplicarea planului cadru și a programelor; b) documente de management educațional: - planul de dezvoltare al instituției; - planul managerial al consiliului de administrație; - regulamentul de funcționare a instituției; - regulamentul de ordine interioară; c) documente de proiectare a activității instructiv-educative: - proiectările anuale, semestriale, pe unități de învățare; - proiectele de lecții pentru lecțiile demonstrative; d) documentele comisiei metodice: - planificarea activității metodice; - materiale prezentate în comisia metodică.		Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, <i>Psihopedagogie specială</i> , Editura Polirom, Iași, 2000;
2.	Asistența activităților instructiv-educative la clasă, a activităților de formare continuă, analiza acestora, consemnarea observațiilor în caietul de practică pedagogică: - activități susținute de cadrele didactice; - activități susținute de studenții practicanți; - activități ale comisiei metodice și alte activități de perfecționare; - activități cu părinții, activități extrașcolare.	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	10 ore Constantin Cucos, <i>Educația religioasă. Repere teoretice și metodice</i>, Polirom, Iași, 1999. Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, <i>Psihopedagogie specială</i>, Editura Polirom, Iași, 2000; Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării religiei</i>, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincentiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i>, Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
3.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: a) materiale legate de activitatea directă la clasă: - proiectarea anuală, pe unități de învățare la disciplina religie (diferită pentru fiecare semestru de practică); - proiecte de lecții pentru toate activitățile susținute; - seturi de materiale didactice pentru disciplina religie la clasele unde se efectuează practica;	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i>, Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării religiei</i>, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;

			Vincentiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
4.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: b) materiale ce ilustrează activitatea desfășurată pentru cunoașterea și caracterizarea psihopedagogică a elevului: - fișă/protocol de observație a unui elev; - probe psihologice aplicate și interpretarea lor; c) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor de probă: - proiectarea și susținerea lecțiilor de probă la clase și discipline diferite; - completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate; - autoevaluarea activităților susținute, pe baza criteriilor de evaluare a lecției; - analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	2 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincentiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
5.	Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative: c) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor de probă: - proiectarea și susținerea lecțiilor de probă la clase și discipline diferite; - completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate; - autoevaluarea activităților susținute, pe baza criteriilor de evaluare a lecției; - analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vincentiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
7.	Desfășurarea metodică a lecției – aplicații	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	10 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării</i>

			<i>religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vicențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
8.	Metode didactice folosite în predarea lecției	prelegerea, dezbateră, conversația, comparația	1 oră Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Ioan Cerghit, <i>Metode de învățământ</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980. Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vicențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
9.	Mijloacele de învățământ utilizate în predarea – învățarea Religiei; Mijloace de învățământ specifice religiei și modalități de integrare a acestora în cadrul activităților didactice; Modalități de integrare în lecție a activităților individuale și de grup.	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Sebastian Șebu, Monica Opreș, Dorin Opreș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vicențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
12.	Obiective/competențe	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	3 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998;

13.	Redactarea Proiectului didactic la disciplina religie	prelegerea, problematizarea, dezbateră, conversația, comparația	5 ore Constantin Cucos, <i>Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; Ioan Cerghit, <i>Metode de învățământ</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980. Miorița Got, <i>Educația pentru religie și pentru cultura diversității</i> , ERC Press, București, 2010; Sebastian Șebu, Monica Opriș, Dorin Opriș, <i>Metodica predării religiei</i> , Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000; Vicențiu Pal, <i>Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor</i> , Editura ARCB, București, 2008. Manualele de religie cult romano - catolic
-----	---	---	--

Bibliografie:

- Constantin Cucos, *Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 1998;
- Constantin Cucos, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Polirom, Iași, 1999.
- Cristina Neamțu, Alois Gherghuț, *Psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași, 2000;
- Elena Badea, *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani cu aplicație la fișa școlară*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1993;
- Ioan Cerghit, I.T. Radu, E. Popescu, L. Vlăsceanu, *Didactica*, Editura didactică și pedagogică, București, 1994;
- Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.
- Ioan Nicola, *Pedagogie*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1994;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivat, grad II și grad I, cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ*, Millenium Design Group, București, 2011;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, *Didactică specializată și abilitare curriculară, cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ*, Millenium Design Group, București, 2011;
- Miorița Got, *Educația pentru religie și pentru cultura diversității*, ERC Press, București, 2010;
- Papa Francisc Cardinalul Jorge Mario Bergoglio Sj, *Educația – în slujba vieții*, Editura ARCB, 2014, București;
- Papa Francisc Cardinalul Jorge Mario Bergoglio Sj, *Educația – pasiune și devotament. Provocări pentru educatorii creștini*, Editura ARCB, 2014, București;
- Paul Popescu-Neveanu, Mielu Zlate, Tinca Crețu, *Psihologie*, Editura didactică și pedagogică, R.A. - București, 1993;
- Pr. Gianni Sangalli, SDB, *A educa precum Don Bosco – actualitatea sistemului său preventiv*, traducere de pr. Petru Sescu, LDC –Centrul Catehetic Salezian;
- Sebastian Șebu, Monica Opriș, Dorin Opriș, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregire, Alba Iulia, 2000;

- Serviciul Național de Evaluare și Examinare, *Evaluare, Ghid de evaluare și examinare*, Editura S.C. Aramis Print s.r.l., București, 2001;
- Vincențiu Pal, *Metodica predării religiei la îndemâna dascălilor*, Editura ARCB, București, 2008;
- Manuale școlare:

Andrici Maria și colab., Manual de religie pentru clasa a V-a, cult romano – catolic, EDP București, 2017;
Hirja Alois, Scripcaru Cristian, Manual de religie pentru clasa a III-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;
Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a II-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;
Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a IV-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;
Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a VI-a, cult romano – catolic, EDP București, 2018;
Petru – Sebastian Tamaș și colab., Manual de religie pentru clasa a VII-a, cult romano – catolic, EDP București, 2019.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin parcurgerea practicii pedagogice studenții vor câștiga competențe de analiză și interpretare a particularităților procesului de predare - învățare - evaluare în învățământul preuniversitar, precum și de proiectare, elaborare, desfășurare și evaluare a activității instructive - educative în acord cu specificul acestor etape de școlarizare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.5 Seminar/ Practică pedagogică	1. Evaluare continuă pe parcursul desfășurării practicii, după următoarele criterii: - calitatea lecțiilor proiectate și susținute; - participarea activă la activitățile din cadrul practicii pedagogice; - conținutul și valoarea științifică, psihopedagogică și metodică a materialelor realizate privind activitățile instructiv – educative susținute și asistate. 2. Evaluare sumativă în cadrul colocviului de practică, după următorii indicatori: - calitatea prestației pe parcursul desfășurării practicii, gradul de implicare în toate activitățile organizate cu colectivul de elevi; - calitatea proiectării, susținerii și evaluării lecțiilor de probă; - calitatea materialelor ce alcătuiesc portofoliul prezentat la încheierea practicii pedagogice; - calitatea analizelor și a observațiilor consemnate în fișele de observație a lecțiilor asistate; - participarea activă la activitățile programate în cadrul practicii pedagogice; - capacitatea de a opera cu o serie de concepte teoretice, în analiza și interpretarea fenomenului educațional. 3. Conținutul portofoliului de practică pedagogică: - caietul de practică pedagogică (fișele de asistență și de analiză a lecțiilor asistate precum și autoanaliza lecțiilor susținute); - schemele orare ale claselor/grupelor la care s-a realizat practica pedagogică;	Observația sistematică,	50%
		Probă practică	
		Probă orală	
		Portofoliul	50%

	- proiectarea anuală, pe o unități de conținut la disciplina religie, proiecte de activități educative; - proiectele lecțiilor susținute, însoțite de fișele de evaluare; - caracterizarea psihopedagogică a unui elev, însoțită de fișele protocol de observație, probele psihologice aplicate sau alte instrumente de investigație și interpretarea lor; - proiectul unei activități extrașcolare, însoțit de fișa de analiză a acesteia; - extrase din documentele comisiei metodice; - raport asupra desfășurării practicii pedagogice.	Autoevaluare	
10.6 Standard minim de performanță			
- Participarea activă la orele de practică pedagogică; - Studierea documentelor curriculare specifice disciplinei religie; - Realizarea portofoliului cu proiecte și materiale didactice care să respecte cerințele de întocmire; - Capacitatea de autocorectare a greșelilor.			

Data completării:

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2017

Prof. Blînda Fulvina

Prof. Blînda Fulvina

Data avizării în departament

Director de departament

25.09.2017

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu